

Víctima: Vicenç Nicolau Marí
Autoria: Joana Nicolau Servera

Estimat padrí Vicenç,

Aquesta carta em dona l'estranya oportunitat de parlar-te com si fossis aquí present; i dic estranya, perquè el que hem tingut sempre amb nosaltres ha estat **la teva absència**. Una absència que ha marcat la nostra vida, la de la meva padrina Joana, la del meu pare, la de la meva germana Lita i la meva.

Ja només qued jo, però som aquí per mantenir el teu record viu, el que vull transmetre als meus fillols.

Perquè tu no seràs oblidat mentre jo tengui alè, perquè el teu fill et va cercar fins al darrer dia de la seva vida, i perquè em va demanar que jo continuàs.

I perquè mereixes justícia. Et segaren la vida amb 36 anys, amb una nina de vuit anys i un fill d'onze mesos. Perquè la teva dona, Joana, va haver de lluitar tota sola per dur-los endavant, despatxant en una botiga, si hi havia alguna cosa per despatxar, o si hi entrava qualcú, que de vegades quedava a deure, però era incapaç de no donar un tros de pa a qui passava gana.

I, per què?

Eres un pare de família, a qui li agradava llegir, i que volia el millor per a tots. Treballaves al manicomi de Palma, fent manteniment, i volies que tots els treballadors tenguessin drets.

He hagut de llegir en els papers de la teva causa paraules com: *individuo peligroso, agitador, cabecilla...* i l'únic que trobaren a ca teva va ser un article de Largo Caballero i uns diaris «extremistes», que ni varen agafar per dur-los al jutge.

La padrina em va dir que un dels guàrdies civils que et vengueren a cercar li va dir: «Al teu home li han volgut molt de mal». Fins i tot, ell va trobar que era una injustícia... sí, les guerres són injustes, però són els homes els qui són cruels, i encara avui en tenim, d'aquests individus, que creuen que el seu pensament és l'únic que és correcte, que qui no pensa com ells, parla com ells, respira com ells, no mereix ser aquí. Sí... i ara els voten. Tal vegada convindria llegir aquestes històries, les reals, les que costa contar perquè fan mal al cor i al pensament.

Ella et va venir a cercar a Can Mir, en els papers posava que el cas estava sobresegut, que t'havien de deixar marxar. Però no hi eres. La padrina va xisclar, ella sabia el que això significava. L'acompanyava el seu nebot Toni, només tenia quinze anys i el va deixar marcat.

Com va deixar marcada la vida del teu fill, del que pots estar ben orgullós; va ser un gran fill i un gran pare, fa dos anys que ens va deixar. I jo l'enyor. I pens... què dur degué ser per a ell no tenir-te al seu costat.

Però jo som aquí, i continuaré cercant justícia per a tu, per a ell, per a ella. Com m'hauria agradat conèixer-te. Segur que m'hauries contat històries, com la padrina, que jo li feia repetir una vegada i una altra, encara que me les sabia de memòria.

Hem anat a la fossa de Porreres perquè pensam que hi podries ser. Si et trobam, et duré ben devora el teu fill.

He hagut de sentir que per què es destinen doblers a cercar gent que ja no hi és, que això és remoure el passat, que no duu enlloc... ignorants? Però em quedaré amb la frase d'una desconeguda que era al meu costat: «Jo, aquí, no hi tenc ningú, però tothom té dret a saber on estan enterrats els seus».

Estimat padrí, jo també estic orgullosa de tu, per ser una persona honesta i per pensar en els altres, per ser plural, per ser democràtic i sempre lluitaré contra aquests intolerants feixistes que trepitgen els altres.

Aquesta carta m'ha remogut per dins, per tu, pel que va significar per al meu pare, per la meva padrina, per la teva filla, per les teves netes... I pots estar ben segur que el teu llegat viu en mi.

La teva neta,

Joana Nicolau Servera